

Mestna občina
Ljubljana
Mestna uprava

Oddelek za
gospodarske
dejavnosti
in promet

Trg mladinskih delovnih brigad 7
1000 Ljubljana
telefon: 01 306 17 14
faks: 01 306 17 01
glavna.pisarna@ljubljana.si
www.ljubljana.si

Številka: 03200-10/2012-33
Datum: 9. 10. 2012

MESTNI SVET MOL
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

ZADEVA: Odgovor na svetniško pobudo gospe Mojce Kucler Dolinar
ZVEZA: Pobuda Svetniškega kluba N.Si št. 03200-10/2012-16 z dne 21. 9. 2012

Spoštovani,

v zvezi s pobudo Svetniškega kluba N.Si, da Mestni svet MOL sprejme odlok o prepovedi pijančevanja na javnih mestih in mnenjem, da ima lokalna skupnost na podlagi 3. člena Zakona o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/06 – v nadaljevanju ZJRM-1) pristojnost, da to področje sama uredi, vas seznanjamo, da lokalna skupnost nima pravne podlage za sprejetje takega predpisa, ki bi urejal to področje.

Zakonodajo, ki obravnava navedeno problematiko, smo že večkrat preučili in ugotovili, da lokalna skupnost nima pravne podlage za sprejetje predpisa (odloka), ki bi urejal to problematiko, saj je urejanje javnega reda in miru ter točenje alkohola v pristojnosti države.

ZJRM-1 določa pravila ravnanja in kazenske sankcije za njihove kršitve. Za nadzor nad izvajanjem celotnega ZJRM-1 je pristojna policija, za nadzor nad posameznimi členi zakona pa je pristojno tudi občinsko redarstvo. V prvem členu je eksplicitno navedeno, da ta zakon ureja varstvo javnega reda in miru ter določa ravnanja, ki pomenijo kršitev javnega reda in miru na javnem kraju ali v zasebnem prostoru ter sankcije za taka ravnanja. Določen je tudi pojem javni kraj, ki je po tem zakonu vsak prostor, ki je brezpogojno ali pod določenimi pogoji dostopen vsakomur.

Z mnenjem Svetniškega kluba N.Si, da 3. člen ZJRM-1 daje podlago, da lokalna skupnost lahko to področje uredi po svoje, se ne strinjamo. Prvi odstavek 3. člena ZJRM-1 namreč določa, kaj je vzdrževanje javnega reda in mira, ki je po definiciji, delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku. Iz te določbe je razvidno, da je vzdrževanje javnega reda in mira, delovanje skupnosti:

- ki s predpisi in
- ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Beseda »predpis« in »ukrepi državnih in drugih organov« sta podana kumulativno in ne alternativno, kar pomeni, da morata biti izpolnjena oba pogoja in sicer izdan predpis in ukrepi državnih in drugih organov. Ker lokalna skupnost ni organ, tu ne vidimo nobene pravne podlage da bi lokalna skupnost lahko sprejela takšen predpis.

V pravu je temeljno načelo jasnost in predvidljivost. Ker urejanje javnega reda in mira ni v izvirni pristojnosti lokalne skupnosti, država pa s svojim predpisom tega tudi ni prepustila v urejanje lokalni skupnosti, takšnega predpisa lokalna skupnost ne more sprejeti.

Država je v zakonih, s katerimi je določila, da lahko lokalna skupnost določeno področje ureja po svoje, to jasno navedla:

- Zakon o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 109/10 in 57/12) v 6. členu določa, da so za varen in nemoten promet na občinskih cestah odgovorne občine. Občine določijo: pogoje in način odstranitve in hrambe vozil, nepravilno parkiranih in zapuščenih v smislu 19. člena tega zakona;...ipd;
- Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP in 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40) v drugem odstavku 9. člena določa, da lahko lokalna skupnost predpiše pogoje in način javne, posebne in podrejene rabe objektov in naprav, namenjenih za izvrševanje lokalnih gospodarskih javnih služb,
- Zakon o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 101/07 - odl. US, 57/08, 94/10 – ZIU, 36/11 in 40/12-ZUJF) v prve odstavku 9. člena določa, da lahko občina predpiše občinsko takso za prirejanje razstav in zabavnih prireditev, oglaševanje na javnih mestih;...ipd.

V ZJRM-1 takšnih določb ni. V prehodnih in končnih določbah ZJRM-1, in sicer v 28. členu, ki določa pristojnost samoupravne lokalne skupnosti, je navedeno, kdaj se posamezne določbe tega zakona začnejo uporabljati, ni pa nobenih pooblastil za urejanje tega področja.

Glede navedb, da so druge občine sprejele predpis s področja varstva javnega reda in mira, pa je potrebno navesti, da je kot pravno podlago vsaka občina vzela drug predpis ali drug člen posameznega zakona.

Tako je Mestna občina Kranj kot pravno podlago navedla 21. in 65. člen Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07-uradno prečiščeno besedilo, 27/08 Odl.US, 76/08, 100/08 Odl. US, 79/09, 14/10 Odl.US, 51/10, 84/10 Odl. US in 40/2012-ZUJF – v nadaljevanju ZLS) in 27. člen ZJRM-1. Občina Jesenice je navedla kot pravno podlago 29. člen ZLS, Mestna občina Ptuj pa 21. člen ZLS in celo 2. in 4. člen Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/2006-uradno prečiščeno besedilo, 49/06-ZMetD, 66/06 Odl.US, 112/06 Odl.US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12 in 57/2012 – v nadaljevanju ZVO-1).

ZLS določa:

- v 21. členu, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom;
- v 29. členu, da je občinski svet najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine in ki v okviru svojih pristojnosti občinski svet poleg drugih zadev sprejema odloke in druge občinske akte;
- v 65. členu, da občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili. Zadeve iz prenesene pristojnosti ureja občina z odloki in drugimi predpisi, določenimi z zakoni.

ZJRM-1 v 27. členu določa pristojnosti in sicer:

- Za nadzor nad izvajanjem tega zakona je pristojna policija. Za nadzor, zaseg predmetov in odločanje o prekrških iz tega zakona je pristojna vojaška policija v

skladu z zakonom, če prekršek stori vojaška oseba med dejanskim opravljanjem vojaške službe. Vojaška policija je v skladu z zakonom pristojna tudi za nadzor, zaseg predmetov in odločanje o prekrških, če je prekršek storjen v objektih in okoliših, ki so posebnega pomena za obrambo ali na območju vojaškega tabora. Za nadzor nad izvajanjem določb o prekrških iz 7. in 9. člena, iz prvega odstavka 11. člena, iz 12., 13., 16., 18. in 19. člena tega zakona ter iz prvega in tretjega odstavka 22. člena tega zakona ter za odločanje o teh prekrških je pristojno tudi občinsko redarstvo.

Iz pregleda zakonskih določil posameznih predpisov, ki so jih zgoraj navedene občine navedle kot pravno podlago za sprejem Odloka o javnem redu in miru, je razvidno, da jih zakon ne pooblašča za sprejem takšnega predpisa in v posameznih primerih (27. člen ZJRM-1) celo natančno določa, kdo je pristojen za nadzor in pri tem občina sploh ni omenjena.

Zavedamo se nastalih kršitev javnega reda in miru. Pojav ni nov in ga že regulira zakonodaja Republike Slovenije. Obžalujemo, da predlagatelji edino možno rešitev vidijo v prepovedovanju. Menimo, da vsako prepovedovanje, ki različne pojavne oblike umika iz javnega prostora, jih posledično marginalizira, tvega, da se slednje radikalizirajo. S prepovedjo popivanja na javnih krajih zunaj prostorov, ki niso gostinski lokali, si otežujemo nadzor nad morebitnimi negativnimi posledicami.

Zloraba alkohola je pri mladih, ne samo v Ljubljani, ampak v celotni državi, več kot zaskrbljujoča, saj zadnji podatki, ki so na voljo v mednarodni raziskavi ESPAD, mlade v Sloveniji po zlorabi alkohola uvrščajo v sam vrh.

Reševanja težav ne vidimo v prepovedi, ampak v okrepljenih preventivnih ukrepih, urejanju razmer, ki mlade potiskajo na rob družbe in v občutek neperspektivnosti, spreminjanju vzorcev, ki alkohol nekritično tolerirajo. Konzorcij več mladinskih organizacij, skupaj z Uradom za mladino OPVI MOL, je cel september izvajal aktivnosti ob vikendih v Trnovem in na ploščadi pred Maximarketom prav z namenom ponujanja drugih možnosti preživljanja večernega prostega časa. Odzivnost mladih, popolnoma naključnih obiskovalcev na obeh lokacijah, je bila presenetljivo pozitivna, predvsem pa je te mlade presenetilo dejstvo, da je nekomu mar zanje: razumejo škodljivost popivanja in prav tako vedo, da je potrebno smeti pospraviti za sabo. To so storili tudi zaradi spoštljivega odnosa prisotnih mladinskih delavcev in prostovoljcev.

Odnos mladih do družbe in lastne okolice je ogledalo odnosa prav te družbe do njih.

In če to razumemo kot pozitivno potrditev naših aktivnosti, se postavi še bolj boleče vprašanje: zakaj mladi mislijo, da nikomur ni mar zanje? Na to vprašanje se ne odgovarja s prepovedmi, ampak se razmisli in ponudi podporo in ter se začneja s spreminjanjem lastnih vzorcev, četudi s tem posegamo v to t.i. slovensko pivsko identiteto.

V raziskavi o neenakosti v zdravju in z zdravjem povezanih vedenjih slovenskih mladostnikov (avtorji: doc.dr. Barbara Artnik in drugi, IVZ 2011), je med drugim še posebej poudarjeno, da moramo v okolju ustvariti okolje, ki bo tudi mladostnikom olajšalo odločitve za bolj zdrav življenjski slog. Ugotovitve raziskave pravijo, da je potrebno zmanjšati dostopnost alkoholnih pijač, mladostnikom omogočiti več možnosti za aktivno preživljanje prostega časa in zagotoviti izvajanje preventivnih programov, ki bi vplivali na mladostnikovo zaznavanje razširjenosti in sprejemljivosti pitja med vrstniki ter bi krepili varovalne dejavnike.

V okviru Urada za mladino OPVI MOL zato v letu 2013, od aprila do oktobra, razpisujemo sredstva za preventivno ulično delo z mladimi na lokacijah, ki so trenutno najbolj pereče. Delo je predvideno tako na terenu med mladimi kot tudi na usposabljanju mladinskih delavcev in delavk na področju uličnega dela z mladimi. Projekt je predviden kot razvojni in

vključuje tudi mobilne skupine mladinskih delavcev in prostovoljcev, ki bodo lahko z aktivnostmi intervenirali v različnih delih mesta.

S pozdravi,

Pripravila:

mag. Darko Gradišnik univ.dipl.prav.

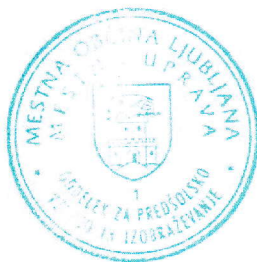
Podsekretar OGD

darko.gradisnik@ljubljana.si, 01 306 17 23

mag. Mateja Demšič

Podsekretarka – vodja Urada za mladino

mateja.demsic@ljubljana.si; 01 306 40 42

Sekretarka - Vodja OGD

Irena RAZPOTNIK

Sekretarka - Vodja OPVI

Marija FABČIČ